

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Praha

Inspekční zpráva

**Zvláštní škola a Pomocná škola Lužiny, Praha 5,
Trávníčkova 1743**

Trávníčkova 1743, 155 00 Praha 5

Identifikátor školy: 600 021 009

Termín konání orientační inspekce: 19. - 22. únor 2001

Čj.	023 123/01-1093
Signatura	oa5nu222

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zvláštní škola Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743 je spádovou školou pro žáky městské části Praha 13, Prahy 6–Řepy, okresu Praha–západ a žáky přilehlých částí Prahy 5.

Předmět činnosti školy je vymezen §§ 31, 33 a 45 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů. Povinnou školní docházku v ní plní žáci s takovými rozumovými nedostatky, pro které se nemohou s úspěchem vzdělávat v základní škole, několik žáků se zdravotním postižením, žáci s autismem a více vadami.

Škola má kapacitu 206 žáků. Sdružuje zvláštní školu (kapacita 190 žáků), pomocnou školu (kapacita 16 žáků), školní družinu (kapacita 34 žáci) a speciálně pedagogické centrum. V tomto školním roce má 18 tříd zvláštní a 2 třídy pomocné školy a 2 oddělení školní družiny. Sídlí v pavilónovém objektu pronajatém od MÚ Prahy 13.

Ve škole se vyučuje podle vzdělávacího programu zvláštní školy schváleného MŠMT ČR pod čj. 22 980/97-22 a pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy schváleného MŠMT ČR pod čj. 24 035/97-22. Pro některé žáky je vypracován individuální vzdělávací program.

Škola má širokou nabídku nepovinných předmětů např. sportovní hry, hra na flétnu, tanečně-pohybová výchova, německý jazyk, zdravotní tělesná výchova. Organizuje návštěvy divadel a výstav, plavecký a lyžařský výcvik, školu v přírodě.

Cílem orientační inspekce bylo hodnocení kvality vzdělávání poskytovaného zvláštní školou. Kvalita vzdělávání v pomocné škole, činnost družiny a speciálně pedagogického centra nebyly předmětem inspekčního posuzování.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

český jazyk, řečová výchova

Hodinová dotace předmětů je v souladu se vzdělávacím programem zvláštní školy, hospitace a namátková kontrola zápisů v třídních knihách prokázaly dodržování učebních osnov. Úroveň zpracování časových tematických plánů učiva je odlišná, plány jsou převážně funkční, až na ojedinělé výjimky odpovídají učebním osnovám. Dílčí nedostatky byly shledány v plánech osmého ročníku, ve kterých jsou zařazena i témata devátého ročníku (pravopis přídavných jmen, shoda podmětů - my, děti, všichni - s přísudkem). Tím dochází k částečné obsahové duplicitě učiva. Vyjma uvedeného nedostatku plány zajišťují kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky. Časové tematické plány učiva projednávají metodická sdružení a předmětové komise. Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla až na několik výjimek velmi dobrá. *Plánování výuky má celkově velmi dobrou úroveň.*

Předměty vyučuje celkem devatenáct učitelů, z toho pouze dva nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (dále jen OPZ) ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Chybějící odborné a pedagogické vzdělání nemělo ve sledovaných hodinách zásadní negativní vliv na úroveň výuky.

Psychohygienické zásady výuky byly dodržovány především v nižších ročnících. Stavba hodin byla členitá, s častým střídáním metod a forem práce, individuální psychomotorické tempo žáků respektováno. Několik vyučujících zařadilo chvíle soustředění a uvolnění v podobě krátkých kineziologických cvičení. Ve vyšších ročnících vyučující většinou vhodné relaxační

aktivity nezařazovali. Důležitým nedostatkem bylo občasné nedodržení délky vyučovací hodiny a její prodloužení na úkor přestávky. *Psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré.*

Vyučuje se v kmenových, standardně vybavených a vzhledem k počtu žáků dostatečně prostorných učebnách. Třídy, především v nižších ročnících, působí velmi pěkným estetickým dojmem, jsou vyzdobeny výtvarnými pracemi dětí. Nechybí v nich nástěnné materiály k aktuálně probíranému učivu. Vybavení učebními pomůckami je velmi dobré. Ve vyšších ročnících je prostředí tříd pro výuku méně podnětné, v některých třídách chybí podpůrné učební materiály, žáci pracují jen s učebnicemi a pracovními či žákovskými sešity. Nedostatečné je vybavení didaktickou technikou. *Materiální podmínky výuky jsou celkově průměrné.*

V nižších ročnících zvolené výukové metody vyhovovaly specifickým potřebám žáků, vyučující k procvičení učiva využívali různé hry, např. řešení hádanek, doplňovaček, dramatizaci a další aktivizační formy práce. Převážně pestrá náplň hodin příznivě ovlivňovala pozornost a aktivitu žáků. Pro třetí a částečně druhý stupeň byl charakteristický tradiční způsob výuky i stavba hodin. Práce se žáky měla převážně verbální charakter, pracovalo se hlavně s celou skupinou. Při samostatných individuálních činnostech převládala práce s učebnicí a dalšími doplňujícími texty. Individuální přístup měl formu respektování pracovního tempa a zadávání doplňujících prací, výjimečně vnitřní diferenciací obtížnosti zadávaných úkolů. Většina použitých vyučovacích metod a forem práce směřovala k upevňování a prohlubování učiva. Vyučující občas akceptovali věcně chybnou argumentaci nebo nevyžadovali v procvičovacích hodinách důsledně odůvodňování pravopisných jevů. Organizační pokyny k výuce učitelé zadávali až na ojedinělé výjimky jasně a srozumitelnou formou, několikrát se přesvědčili, zda žáci zadaným úkolům rozumí. *Organizace, metody a formy výuky jsou průměrné.*

Motivování žáků na počátku výuky i v jejím průběhu (různá říkadla, motivační výzvy, častá pochvala) zařazovali vyučující především v nižších ročnících, ve vyšších měla motivace zpravidla formu seznámení s výukovým cílem, popř. strukturou hodiny. Bezprostřední slovní hodnocení v hodinách poskytovalo žákům odpovídající zpětnou vazbu, bylo objektivní a většinou zohledňovalo individuální rozvoj žáků. V jedné hodině bylo zaznamenáno nevhodné hodnocení s prvky ironie jako reakce na nedostatek ve znalostech dříve probíraného učiva. Frekvence klasifikace zjištěná v žákovských knížkách velmi dobře postačuje. Písemné projevy žáků jsou důsledně opravovány. *Motivování a hodnocení žáků má celkově spíše nadprůměrnou až nadprůměrnou úroveň.*

Dohodnutá pravidla spolupráce žáci většinou bez problémů akceptovali, ve vyšších ročnících někteří vyučující případné výkyvy v chování žáků řešili častým napomináním a poukazováním na neznalost probíraného učiva. Rozvíjení komunikativních dovedností bylo důsledné zejména na prvním stupni, u starších žáků se vyučující většinou spokojovali s jednoslovnými odpověďmi na jednoduché, návodné otázky. *Interakce a komunikace mají průměrnou úroveň.*

Úroveň výuky českého jazyka je velmi dobrá.

matematika

Matematika je vyučována ve všech třídách v časové dotaci, která odpovídá schválenému učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s osnovami. Vyučující mají pro přesnější rozčlenění učiva a zajištění návaznosti mezi ročníky vypracovány časové tematické plány, které jsou projednány v rámci příslušné předmětové komise a metodických sdružení. Tyto plány mají především z hlediska obsahové propracovanosti rozdílnou úroveň. Pro žáky se specifickými potřebami jsou zpracovány individuální vzdělávací plány. Výukové cíle jsou v souladu s požadavky stanovenými na výsledky vzdělávání ve zvláštní škole. Při jejich vytváření je respektováno aktuální složení jednotlivých tříd i individuální schopnosti

jednotlivých žáků. Bezprostřední příprava části pedagogů byla na velmi dobré úrovni, u jiných byly konstatovány dílčí i závažné nedostatky, které se projeví především v oblasti užitých forem a metod a v oblasti motivace. Ve všech hospitovaných hodinách vyučující měli stanoveny výukové cíle. *V oblasti plánování výuky jsou negativa a pozitiva téměř v rovnováze.*

Předmět vyučuje celkem sedmáct učitelů, z toho patnáct s odpovídající OPZ. Sledovanou výuku kromě jedné hodiny realizovali učitelé odborně a pedagogicky způsobilí dle vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb. Chybění odborné a pedagogické způsobilosti v hospitované hodině výrazně neovlivnilo kvalitu výuky.

Výuka matematiky probíhá v kmenových třídách, které svými rozměry i světelnými podmínkami odpovídají psychohygienickým zásadám. Především učitelé vyšších ročníků výrazně akcentovali výkonovou stránku vzdělávání, do vyučovacích hodin nezařazovali vhodné relaxační činnosti. *Psychohygienické podmínky výuky jsou průměrné.*

Zejména třídy na prvním stupni zvláštní školy jsou estetické, jejich vybavení pomůckami a názornými materiály je velmi dobré. Obsah nástěnek odpovídá aktuálně probíranému učivu a vhodně ho doplňuje. Dílčí rezervy jsou v zabezpečení moderní didaktickou technikou. Výrazné nedostatky ve vybavení pomůckami, didaktickou technikou, estetice a celkové podnětnosti prostředí jsou ve většině vyšších ročníků. Žáci pracují pouze s učebnicemi a sešity. Výpočetní technika, která je k dispozici, je nevyhovující. Škola vlastní pouze několik zastaralých PC (řada Intel 286), které pro poruchovost a nedostačující programové vybavení nemohou být k výuce optimálně využívány. *Materiální podmínky výuky jsou průměrné.*

Struktura většiny sledovaných vyučovacích hodin korespondovala s věkem a s individuálními vzdělávacími potřebami žáků. Organizační pokyny učitelů byly jasné a pro žáky srozumitelné. Především ve výuce na prvním stupni bylo využíváno rozmanitých vyučovacích metod (např. práce ve skupinách), zohledňovány byly individuální potřeby a schopnosti žáků. V jednotlivých případech byly zjištěny v těchto oblastech nedostatky - žáci nebyli se strukturou hodiny seznámeni, nebyly střídány činnosti a využívány moderní vyučovací metody. Sled a množství předávaných informací zpravidla odpovídaly specifickým potřebám cílové skupiny žáků. Sešity žáků byly ve většině případů dobře a přehledně vedeny. Další zdroje informací mimo učebnice nebyly ve výuce k dispozici. Vyučovací čas učitelé využívali efektivně a učivo interpretovali věcně správně. *Organizace, formy a metody jsou průměrné.*

Vyučující zpravidla na začátku výuky seznamovali žáky s cíli a strukturou hodiny, aktualizaci učiva, mezipředmětové vztahy a průběžnou motivaci začleňovali minimálně. V menší části hodin byla naopak rozvíjena motivace tvůrčím způsobem, učitelky využívaly motivačních výzev, aktualizace učiva, mezipředmětových vztahů i příkladů z praxe. Hodnocení výkonu žáků bylo ve všech případech objektivní, spravedlivé a učiteli odůvodněné. Při hodnocení vyučující brali v úvahu individuální dispozice žáků a oceňovali jejich snahu a pokrok. Průběžně ověřovali pochopení zadávaných úkolů a upozorňovali na klíčová úskalí, při zadávání úkolů respektovali zásadu přiměřenosti. *Motivace a hodnocení jsou na průměrné úrovni.*

Žáci v průběhu hodin respektovali daná pravidla jednání a chování. Dílčí rezervy byly zjištěny v rozvoji pozitivních psychosociálních podmínek výuky a v rozvíjení komunikativních schopností žáků. Verbální a neverbální komunikace učitelů je na velmi dobré úrovni. Projevy nežádoucího chování byly řešeny zpravidla autoritativním způsobem. *Interakce a komunikace mezi žáky a učiteli je na průměrné úrovni.*

Úroveň výuky matematiky je průměrná.

Pracovní vyučování

Škola se při organizaci vyučování řídí schváleným vzdělávacím programem. Pracovní

vyučování je z hlediska hodinových dotací v jednotlivých ročnících zvláštní školy vyučováno dle schváleného učebního plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků koresponduje s učebními osnovami. Výukové cíle jsou stanoveny reálně, s ohledem na aktuální schopnosti žáků. Pro zajištění kontinuity výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky mají vyučující vypracovány funkční časové tematické plány a metodickou řadu výrobků, vytvořenou v souladu s požadavky na návaznost výuky pracovního vyučování mezi jednotlivými ročníky a stupni zvláštní školy. Odbornou kvalitu pracovního vyučování garantují dvě předmětové komise. Bezprostřední příprava pedagogů na sledované hodiny byla na velmi dobré úrovni. Výukové cíle byly jasně stanoveny a korespondovaly s předloženými tematickými plány. Plánované cíle byly v souladu se zásadou soustavnosti a spojení teorie s praxí. *Plánování výuky je vynikající.*

Výuku pracovního vyučování zajišťuje celkem šestnáct vyučujících, z toho pět nesplňuje podmínky OPZ pro speciální školy dle vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb. Nedostatky v oblasti OPZ výrazně neovlivnily kvalitu výuky předmětu. *Psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré.*

Pro výuku prací v domácnosti má škola k dispozici cvičnou kuchyň a dvě odborné pracovní šití. Pro výuku dílenských prací slouží tři vybavené cvičné dílny. V nižších ročnících jsou využívány kmenové učebny. Pěstitelské práce jsou realizovány na pozemku školy. Vybavení dílen a odborných pracoven je účelné a koresponduje s požadavky kladenými závaznými osnovami předmětu. *Prostorové a materiální podmínky školy jsou na velmi dobré úrovni.*

Organizační pokyny učitelů byly jasné, srozumitelné a přiměřené věku a možnostem žáků. Ve většině tříd i odborných pracoven byla práce dobře zorganizována, zohledňovány byly individuální potřeby a schopnosti žáků. V části hodin se vyskytly v této oblasti rezervy a u jednotlivých žáků docházelo k časovým prostojeům. Učivo bylo vyučováno věcně správně. Struktura hodin odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Byla patrná snaha vyučujících o provázanost teoretického učiva s běžnou praxí. *Organizace, formy a metody jsou velmi dobré.*

Učitelé tvůrčím způsobem zařazovali vstupní i průběžnou motivaci. Ve sledovaných hodinách byla nejčastěji využívána aktualizace učiva, dále příklady z praxe i mezipředmětové vztahy. Výjimečně bylo využíváno motivačních výzev. Při řešení úkolů byla žákům poskytována potřebná pomoc, učitelé průběžně prováděli korekci nesprávných postupů. Žáci byli v rámci možností vedeni k samostatné práci, individuální tempo jednotlivců bylo zohledňováno. V jednotlivých případech naopak učitelé individuální schopnosti nerespektovali, což se negativně odrazilo v motivaci žáků a v jejich zájmu o práci. Hodnocení bylo zaměřeno převážně pozitivně a vhodně žáky motivovalo. Většina žáků měla zájem o práci a projevovала kladný vztah k pracovním činnostem. *Motivace a hodnocení je na velmi dobré úrovni.*

Dohodnutá pravidla jednání jsou žáky akceptována a dodržována. Učitelé v klidu zvládali problémové situace, jejich verbální i neverbální komunikace byla na průměrné úrovni. Vyučující respektovali osobnost žáků a vhodným způsobem rozvíjeli jejich komunikační dovednosti. *Interakce a komunikace je na velmi dobré úrovni.*

Úroveň výuky pracovního vyučování je velmi dobrá.

blok společenskovedních předmětů (vlastivěda, dějepis a občanská výchova)

Učební plán realizovaného vzdělávacího programu je ve sledovaných předmětech plněn. Časové tematické plány obsahují veškeré učivo stanovené učebními osnovami, většinou poskytují dostatečný prostor k jeho upevnění a procvičení. Nesoulad s učebními osnovami byl zjištěn v sedmých ročnících v předmětu občanská výchova. Odučený tematický celek -

hospodaření rodiny je zařazen až v učebních osnovách osmého ročníku. Tím došlo k porušení § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů. Pozitivem je plánování exkurzí a vycházek, při kterých žáci mají příležitost získat řadu zkušeností. Pro žáky se specifickými potřebami jsou zpracovány individuální vzdělávací plány. Bezprostřední příprava části učitelů byla velmi dobrá. U zbývajících se nedostatky v přípravě negativně projevíly v použitých metodách a formách výuky. Všichni vyučující měli stanovené výukové cíle. *Plánování a příprava výuky jsou průměrné.*

Společenskovědní předměty vyučuje celkem osm učitelů, vyjma jednoho všichni splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Psychohygienické požadavky na výuku vyučující většinou respektovali, dílčí nedostatky byly v nezařazování relaxačních činností. Tempo výuky bylo přiměřené psychomotorickým zvláštnostem, na všechny činnosti žáci měli dostatek času. *Psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré.*

Škola nemá pro výuku společenskovědních předmětů z důvodu omezených prostorových podmínek odborné učebny. Kmenové učebny jsou pro výuku předmětů vesměs málo podnětné, často v nich chybí materiály k probíranému učivu. Zabezpečení žáků učebnicemi a pracovními sešity odpovídá vzdělávacímu programu školy. Ve vybavení chybí některé běžné učební pomůcky a moderní didaktické prostředky. Počítače a výukové programy vyučující nemají k dispozici. Využití videoprojekce je v podmínkách školy komplikované, vyžaduje přemístování žáků, ve videoučebně lze jen obtížně realizovat i jiné činnosti než sledování videoprogramu. *Materiální podmínky výuky jsou celkově průměrné.*

V souladu s obecnými výukovými cíli jednotlivých předmětů deklarovanými v učebních osnovách část vyučujících kladla důraz na aktualizaci učiva a praktické využití získávaných poznatků. Aktualizace byla zřejmá v těch hodinách, kde se vyučující mohli odvolávat na zkušenosti žáků, které většinou nabyli v rámci akcí školy (exkurze, výlety, vycházky). Převažoval verbální způsob výuky, v několika případech chybělo shrnutí a utřídění nových poznatků a závěrečné zhodnocení průběhu hodiny a dosažených výsledků. Nedostatečné procvičení učební látky v jednotlivých případech zapříčinilo nevhodné časové rozvržení zařazených činností, nadbytečné organizační pokyny a reagování vyučující na všechny podněty žáků, které často nesouvisely s probíraným tématem. Jen v jednom případě žáci měli kromě učebnic k dispozici i jiné informační materiály. Tato skutečnost souvisí s výše uvedeným vybavením školy pro výuku sledovaných předmětů. Většina vyučujících věnovala potřebnou pozornost i výchovné stránce vyučování. Poznámky v sešitech žáků nejsou vzhledem k četným a neopraveným chybám pro domácí přípravu využitelné. *Organizace, formy a metody výuky jsou průměrné.*

Vstupní motivace spočívala v seznámení s výukovým cílem, průběžná v povzbuzování žáků k dalším činnostem, případně v praktickém využití získaných vědomostí. Převážně slovní hodnocení výsledků práce ve sledovaných hodinách žáky pozitivně motivovalo. Rodiče nemají dostatek průběžných informací o prospěchu, frekvence klasifikace uváděná v žákovských knížkách je nedostačující. Není výjimkou, že žáci mají v předmětu uvedenu od počátku školního roku jednu známku (často těsně před pololetním hodnocením). *Motivace a hodnocení jsou průměrné.*

Komunikace v hodinách byla sice většinou spontánní, ale učitelé od žáků nevyžadovali souvislejší mluvní projev, k jednoslovným odpovědím žáky mnohdy vedl i způsob kladení otázek. Vyučující byli důslední v požadavcích na dodržování pravidel jednání. K řešení nevhodného chování žáků přistupovali většinou autoritativně. *Interakce a komunikace mají průměrnou úroveň.*

Úroveň výuky společenských věd je průměrná.

Celková úroveň výuky českého jazyka, společenských věd, matematiky, řečové výchovy a pracovního vyučování je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka zpracovala dlouhodobý plán rozvoje školy v dokumentu „Koncepce činnosti školy ZvŠ a PŠ Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743 pro období 2000-2003“. Koncepce a na ni navazující roční plán postihují činnost školy ve všech jejích oblastech. Výchozími pro stanovení koncepčních priorit byla podrobná analýza regionálních podmínek a potřeb školy, podněty metodických orgánů a pedagogických pracovníků školy. Priority směřují do oblastí výchovně-vzdělávací nabídky školy a jsou v souladu se současnými trendy speciálního školství. Dále se zaměřují se na zkvalitňování učebního procesu, zvyšování odbornosti pedagogického sboru a jeho aktivního podílu na řízení, na zlepšování materiálně-technického zabezpečení a změny v organizačním systému školy v souvislosti s jejím vstupem do právní subjektivity.

Úkoly pro stávající školní rok jsou konkretizovány v ročním plánu „Koncepční záměry a úkoly ZvŠ a PŠ Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743 - školní rok 2000/2001“. Dokument stanoví kontrolní a organizačně-administrativní úkoly a organizaci výuky, dále se zaměřuje na zlepšování technického stavu budovy a materiálního vybavení, posilování úlohy metodických orgánů, zlepšování spolupráce s rodiči žáků a výčet akcí pořádaných školou (vyjma těch, které se pravidelně opakují a staly se již tradicí). Plán obsahuje také prostředky k dosažení cílů a kompetence pracovníků. Součástí systému ročního plánování jsou i plány metodických orgánů, výchovného poradce, speciálně-pedagogického centra a školní družiny.

Plánování v personální oblasti vychází ze současného personálního obsazení a požadavků vzdělávacího programu. Předložen byl pouze návrh vnitřního rozpisu počtu zaměstnanců a prostředků na platy, neboť v době přípravy rozpočtu na rok 2000 byla škola zálohovou organizací ŠÚ Praha 5. Rovněž finanční rozvaha na rok 2000 byla předložena ve formě návrhu.

Učební plán jsou v souladu se vzdělávacím programem zvláštní školy, doporučená týdenní hodinová dotace předmětů je ponechána bez úprav. Dílčí nedostatky v dlouhodobém plánování výuky, resp. v časových tematických plánech učiva, jsou uvedeny v kapitole hodnocení kvality vzdělávání. Individuální vzdělávací plány jsou funkční, respektují doporučení speciálně pedagogického centra.

Systém plánování je funkční, stanovené cíle jsou reálné a v praxi průběžně realizované. Ředitelka každoročně provádí podrobné hodnocení dosažených výsledků a písemně ho prezentuje ve výroční zprávě o činnosti školy.

Organizování

Škola je od 1. září 2000 právním subjektem s příspěvkovou formou hospodaření.

Ředitelka školy byla nově jmenována do funkce ředitelem ŠÚ podle čl. II. zřizovací listiny ke dni zřízení školy jako příspěvkové organizace. Osvědčení ve smyslu zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské federativní republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů, bylo předloženo a kopie je založena v osobním spisu ředitelky

školy.

Vedení školy tvoří ředitelka, její zástupkyně, výchovný poradce a vedoucí SPC. Ředitelka jmenovala svoji zástupkyni a písemně vymezila její kompetence. Povinnosti všech ostatních pracovníků jsou konkrétně a podrobně stanoveny v pracovních náplních. Organizační uspořádání je vzhledem k velikosti a potřebám školy promyšlené, umožňuje její efektivní řízení.

Povinná dokumentace i dokumentace upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti je vedena velmi přehledně, pečlivě a v souladu s platnými právními předpisy. Veškerá dosavadní rozhodnutí ředitelky školy byla vydána rovněž dle platných právních předpisů a doložena potřebnými dokumenty (vyjádření odborníků, žádosti rodičů). V dokumentaci týkající se komisionálních a opravných zkoušek nebyly shledány nedostatky. Při klasifikaci žáků škola postupuje podle Čl. 9 Metodického pokynu ke klasifikaci a hodnocení žáků zvláštní školy čj. 10 182/98-24.

Personální dokumentace je uložena u ředitelky školy. Při orientační inspekci chybělo doložení odborné praxe a výpisů z rejstříku trestů u některých zaměstnanců.

Údaje ve Výkazu škol (MŠMT) P1-04 odpovídají údajům v hlavní účetní knize ke dni 31. prosince 2000.

Mzdové účetnictví škole provádí Středisko služeb škole v Praze 5. Závazné ukazatele mzdové regulace byly v roce 2000 dodržovány. Celkový objem mzdových prostředků nebyl překročen a stanovené poměry jednotlivých složek platu byly dodrženy.

Zařazení zaměstnanců do platových tříd a platových stupňů bylo namátkově ověřeno, odchylky od příslušných ustanovení nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů, nebyly zjištěny. Ověření odborné a pedagogické způsobilosti dle vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb. bylo provedeno u vybraných pedagogických pracovníků.

Dodržování míry vyučovacích povinností bylo ověřováno podle rozvrhů hodin jednotlivých vyučujících na školní rok 2000/2001. Nebyly zjištěny odchylky od příslušných ustanovení nařízení vlády č. 68/1997 Sb., kterým se stanoví míra vyučovacích povinností učitelů a míra povinností výchovné práce ostatních pedagogických pracovníků ve školství, ve znění nařízení pozdějších předpisů.

Zpracování účetních dokumentů školy je na velmi dobré úrovni. Účetnictví školy je zajišťováno externí pracovníci, likvidaci dokladů a styk s bankou provádí hospodářka školy. Vše je vedeno v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 je zpracována v souladu s § 17e odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, byla projednána a schválena pedagogickou radou a předána všem zákonným adresátům. Zpráva má vysokou vypovídací hodnotu, je objektivní, kritická a velmi dobře využitelná pro stanovení dalších cílů vedoucích k trvalému, postupnému rozvoji školy. Nedostatkem ve výroční zprávě je zveřejňování jmen žáků a pracovníků, tím jsou porušována ustanovení § 4 písm. a zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a § 10 téhož zákona.

Řád školy obsahuje ustanovení dle § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Obsahuje i práva dětí, která vnášejí do života školy demokratické prvky. Seznámení žáků s řádem školy je průkazné. Ve škole je zřízena a funguje schránka důvěry. Podněty žáků řeší především výchovný poradce, ke kterému děti mají důvěru.

Organizace vyučování, tj. stavba rozvrhu hodin a délka přestávek, odpovídá vyhlášce MŠMT ČR č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách. V prvních ročnících je zařazeno pět vyučovacích hodin v jednom celku. Projednání počtu hodin v jednom

celku se zřizovatelem dle § 9 odst. 1 téže vyhlášky není průkazné. V rámci prvního stupně mohou vyučující přizpůsobovat délku vyučovací hodiny podle aktuální situace ve třídě.

Spolupráce s rodiči je zajišťována pravidelnými schůzkami a konzultacemi s třídními učiteli a výchovným poradcem. Na žádost poskytuje rodičům konzultace i ředitelka školy. Informace o prospěchu jsou zaznamenávány do žákovských knížek. V některých případech, ale není průběžné informování o prospěchu žáků dostačující (viz hodnocení kvality vzdělávání). V případě výrazného zhoršení prospěchu žáka či závažnějších výchovných problémů, za které jsou udělována výchovná opatření, jsou rodiče informováni buď zápisem v žákovské knížce nebo osobním dopisem. Škola rodiče rovněž písemně informuje o organizaci školního roku a způsobu a podmínkách omlouvání nepřítomnosti žáků. Informace rodičům o omlouvání absence žáků uvedená v žákovských knížkách nebyla plně v souladu s podmínkami pro omlouvání žáků stanovenými v řádu školy.

Škola spolupracuje s rodinou i při rozšiřování své vzdělávací nabídky. V předstihu zjišťuje zájem rodičů o výuku nepovinných předmětů pro následující školní rok. Toto včasné získávání informací o požadavcích rodičů vytváří i dobré předpoklady pro bezproblémové organizační a personální zajištění výuky.

Škola se prezentuje širší veřejnosti účastí v různých pěveckých a výtvarných soutěžích i sportovních turnajích. Pravidelně pořádá školní akademii pro rodiče a veřejnost. Vydává vlastní časopis, do kterého přispívají žáci školy.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení zaměstnanců školy je vícestupňové a spočívá na přirozené autoritě ředitelky školy, zástupkyně ředitelky a dalších řídicích pracovníků.

Operativní řízení provádí vedení školy především prostřednictvím týdenních plánů a pokynů vyvěšovaných na nástěnce ve sborovně. K povinnostem pracovníků patří se s informacemi seznamovat. Výjimečně je využíváno krátkých porad a přímé osobní intervence. Ředitelka užívá nástrojů operativního řízení vhodně a účelně. Její styl řízení je konzultativní. Operativní řízení těsně navazuje na plánování a kontrolní činnost a je jako celek funkční a účinné.

Vedení školy vytváří velmi dobré podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků. Tato oblast je též jedním z kritérií osobního ohodnocení pracovníků. Pro pozitivní vývoj školy a optimální výsledky pedagogické práce je důsledně využíváno speciálních schopností a dovedností pracovníků. Začínajícím a nekvalifikovaným jsou přidělováni uvádějící pedagogové.

Další vzdělávání pracovníků probíhá systematicky na základě ročního plánu dalšího vzdělávání a je vedením podporováno. Při organizování a výběru vhodných vzdělávacích akcí vedení školy těsně spolupracuje s vedoucími metodických orgánů, výchovným poradcem a protidrogovým koordinátorem. Pracovníci se zúčastňují širokého spektra vzdělávacích akcí v oblastech své odbornosti a v souladu s potřebami školy. Přednostně jsou realizovány akce týkající se prevence sociálně patologických jevů, dále akce zaměřené na metodiku výchovně-vzdělávacího procesu. Provozním zaměstnancům a vedoucím pracovníkům je hrazeno další vzdělávání týkající se jejich odbornosti, především v oblasti ekonomické, mzdové, právní personální a práce na PC. Dalšímu vzdělávání slouží i obsáhlá pedagogická knihovna a odborná knihovna SPC.

Systém hmotného stimuluování pracovníků je vytvořen. Akcentována je především kvalita pedagogické práce, větší rozsah pracovních úkolů, podíl na stanovení cílů školy, reprezentace školy, metodická činnost, tvůrčí přístup k pedagogické práci, sebezvzdělávání a činnost nad rámec pracovních povinností. Výši příplatků a jednotlivých nenárokových složek platu

stanovuje interní mzdový předpis, se kterým jsou pracovníci seznámeni. Jejich vyplácení bylo ověřeno na mzdové inventuře za období 1. - 12. 2000. Stanovené poměry byly dodrženy.

Systém pravidelného hodnocení pracovníků je ve fázi příprav, momentálně není realizován.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní činnosti je zakotven v ročním plánu kontrolní činnosti a v plánu hospitační činnosti. Na školní rok 2000/2001, je vypracován s členěním kontrolních povinností pro ředitelku školy, její zástupkyni, vedoucí metodických sdružení a předmětových komisí a výchovného poradce. Kontroly se týkají vedení pedagogické dokumentace a výchovně-vzdělávacího procesu. Kontrolní činnost ředitelky i zástupkyně je jasně strukturovaná z hlediska časové návaznosti i zaměření na dílčí oblast průběhu vzdělávání. Kontrolní systém postihuje všechny oblasti činnosti školy.

V školním roce 2000/2001 byla hospitační činnost ředitelky a zástupkyně z důvodu přechodu do právní subjektivity a z toho vyplývajících nových úkolů částečně omezena. Hospitační činnost budou dle plánu kontrol realizovat od třetího čtvrtletí předsedové předmětových komisí a metodických sdružení. Systém této kontrolní činnosti byl vedením v době orientační inspekce vytvářen. Kontrola pedagogické dokumentace je prováděna.

Výsledky hospitací jsou s pracovníky projednávány. Dílčí nedostatky jsou operativně odstraňovány. Výsledky kontrol jsou analyzovány a na jejich podkladě jsou přijímána vhodná opatření. S analýzou výsledků kontrol jsou pracovníci seznamováni v rámci jednání pedagogické rady.

Plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků i kontrolní mechanismy jsou na velmi dobré úrovni. Účetnictví školy je vedeno v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Celkově má řízení velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Hodnocení použití účelových prostředků

Účelová dotace ze státního rozpočtu na pobyt žáků ve Škole přírodě Jetřichovice ve školním roce 2000/2001 byla použita v souladu s účelem, na který byla poskytnuta.

Městská část Praha 13 přidělila škole finanční účelové prostředky ve třech etapách. Částky na mimoškolní činnost a na vydávání školního časopisu, byly prokazatelně vynaloženy na zajištění daného účelu. Dotace na podporu protidrogových projektů nebyla doposud vyúčtována, neboť realizace uvedených projektů byla rozvržena na období školního roku 2000/2001.

Hodnocení čerpání NIV, ONIV

Čerpání neinvestičních výdajů nepřekročilo rámec stanoveného příspěvku. Ostatní neinvestiční výdaje byly vynaloženy převážně na provoz školy (otop, elektrická energie, voda, služby, opravy a údržba).

Finanční prostředky jsou na základě dílčího zjištění vynakládány efektivně vzhledem k účelu jejich poskytnutí i vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Tři žáci plní školní docházku zvláštním způsobem, jejich přezkušování probíhá v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 291/1991 Sb.
- Kapacita pomocné školy v současné době nepostačuje. Několika žákům bylo doporučeno přezazení do pomocné školy z důvodu nezvládnutí požadavků zvláštní školy. Tito žáci jsou zařazeni ve zvláštní škole a ve výuce postupují podle individuálního vzdělávacího plánu, protože jejich umístění do pomocné školy není z kapacitních důvodů možné.
- Ve škole působí druhým rokem romská asistentka, která spolupracuje zejména s učiteli v hodinách, vede doučování žáků a zajišťuje terénní práci v rodinách při prevenci a řešení problému záškoláctví.
- Škola sídlí ve dvou pavilónech. Nově přistavená část je moderně vybavená, chodby jsou vhodně přizpůsobené i k relaxačním a pohybovým aktivitám žáků během přestávek. Původní pavilón je postupně podle finančních možností majitele objektu renovován. Všechny učebny v novém a tři ve starém pavilónu jsou vybaveny novými žákovským nábytkem a lavicemi s nastavitelnou výškou pracovní plochy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR, kterým se mění zařazení do sítě škol a školských zařízení ze dne 7. srpna 2000 čj. 23 973/2000-21,
- Zřizovací listina vydaná Školským úřadem Praha 5 čj. ŠÚ/654/Vei/00 ze dne 21. 6. 2000, Příloha k uvedené zřizovací listině definující objem předaného majetku,
- Koncepce činnosti školy ZvŠ a PŠ Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743 pro období 2000-2003,
- Koncepční záměry a úkoly ZvŠ a PŠ Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743 - školní rok 2000/2001,
- Plán kontrolní činnosti 2000/2001,
- Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- Plán hospitační činnosti,
- Informační list speciální školy školní rok 2000/2001,
- Přehled o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků ZvŠ Lužiny 06 ve školní roce 200/2001 vydaný ředitelkou pod čj. II/030/2000 - (přehled byl v průběhu inspekce konfrontován s doklady pedagogických pracovníků o dosaženém vzdělání),
- rozvrh hodin,
- třídní výkazy, katalogové listy, třídní knihy, vysvědčení,
- Organizační řád školy s přílohami (kompletní soubor interních předpisů),
- řád školy,
- Výkaz o speciálních školách MŠMT V-01 podle stavu k 30. září 2000,
- Výkaz škol MŠMT P1-04,

- Výroční zpráva o činnosti ZvŠ Lužiny 06, Praha 5, Trávníčkova 1743 za období školního roku 1999/2000,
- Návrh vnitřního rozpisu počtu zaměstnanců a prostředků na mzdy na rok 2000,
- Návrh Finanční rozvahy na rok 2000,
- Finanční rozvaha a výsledovka za rok 2000,
- hlavní účetní kniha k 31. 12. 2000,
- inventarizace majetku za rok 2000,
- mzdová inventura za období 1. – 12. 2000,
- výpisy bankovních účtů k 31. 12. 2000: běžný účet, účet FKSP a účet HČ,
- doklady o přidělení a čerpání účelových dotací od Městské části Praha 13,
- přijaté faktury za období 9. – 12. 2000,
- personální dokumentace zaměstnanců škol,
- evidence žáků,
- žakovské knížky a sešity žáků,
- dotazník pro ředitele před inspekcí.

ZÁVĚR

Škola v rámci finančních možností průběžně zlepšuje podmínky pro výuku. Velmi dobré vybavení a prostorové zázemí je v nově přistavěném pavilónu, původní objekt je postupně modernizován. Vybavení pomůckami je velmi dobré pro předměty český jazyk, řečová výchova a pracovní vyučování. Materiální podmínky pro výuku společenskovedních předmětů a matematiky jsou průměrné, některé základní učební pomůcky nejsou k dispozici. Zásadním způsobem chybí moderní didaktická a výpočetní technika. Psychohygienické podmínky jsou velmi dobré z hlediska technického zabezpečení, z hlediska psychohygieny samotného učebního procesu jsou rezervy ve vyšších ročnících. Personální podmínky jsou vzhledem k odborné a pedagogické způsobilosti učitelů velmi dobré, případné chybění OPZ nemělo výrazný negativní dopad na kvalitu výuky.

Podmínky výuky českého jazyka, společenskovedních předmětů, matematiky, řečové výchovy a pracovního vyučování jsou celkově velmi dobré.

V plánování vzdělávací činnosti škola respektuje speciální vzdělávací potřeby žáků a až na ojedinělé výjimky postupuje podle schváleného vzdělávacího programu. K bezprostřední přípravě na výuku přistupují vyučující většinou zodpovědně. Ve škole působí dvě skupiny učitelů. Především v nižších ročnících jsou pedagogové flexibilnější při zavádění nových forem a metod práce. Ve vyšších ročnících spíše převažuje tradiční pojetí výuky. Vyučující předkládají žákům učivo věcně správně a věnují dostatek času pro jeho procvičení. Komunikativní dovednosti jsou systematicky rozvíjeny jen u mladších žáků. Vztahy mezi vyučujícími a žáky jsou převážně vstřícné, většinou na bázi vzájemného respektování dohodnutých pravidel jednání. Motivování žáků jak v úvodu, tak v průběhu výuky důsledněji zařazují vyučující nižších ročníků, ve vyšších již průběžnému motivování nevěnují někteří vyučující potřebnou pozornost. Hodnocení žáků je objektivní, většinou respektuje jejich individuální vzdělávací možnosti.

Úroveň výuky sledovaných předmětů je velmi dobrá.

Koncepce rozvoje školy vychází ze znalosti regionálních potřeb i podmínek školy, částečně také z požadavků rodičů a je v souladu se současnými trendy speciálního školství. Plánování i organizování postihují všechny oblasti života školy a velmi dobře vyhovují jejím potřebám. Dílčí nedostatky byly zjištěny v průběžném informování rodičů o prospěchu žáků a přesném informování o některých organizačních pokynech. Vedení a motivování lidí je systematické a promyšlené. Ředitelka i její zástupkyně jsou otevřené vůči podnětům a připomínkám členů pedagogického sboru, jejich styl řízení je konzultativní. Systém vnitřní kontroly pokrývá celou organizační strukturu, jsou přijímána opatření k odstranění zjištěných závad.

Vysoké provozní náklady se následně nepříznivě projevují v oblasti materiálně-technického zabezpečení výuky. Prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou na základě dílčího zjištění vynakládány efektivně vzhledem k účelu jejich poskytnutí i vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Úroveň řízení je celkově velmi dobrá.

Škola je na základě dílčího posuzování hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jitka Kozáková
Člen týmu	Mgr. Karel Kaprálek
Další zaměstnanec ČŠI	Ing. Petr Adámek
Další zaměstnanec ČŠI	Jitka Částková

V Kladně dne 2. března 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. března 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Jana Ošťádalová

.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Magistrát hl. m. Prahy-odbor školství, Novodvorská 1010, Praha 4, 140 00	26. března 2001	023 157/01-1093

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
xxx	xxx	Připomínky nebyly podány.